

Uppdatering

Manuskripten till de 300 första häftena i posthistorisk skriftserie har skrivits under åren 1988 -1995, d v s under en mycket händelserik period i postens historia. Under mellantiden har ganska avsevärda förändringar inträffat, även för de fasta postanstalterna. Jag har därför funnit det angeläget att komplettera häftena med uppgift om de fasta postanstalter, som på något sätt fått status förändrat sedan jag arbetade med manuskripten om dem. Det rör sig i några fall om genomförda indragningar men i de flesta fall om övergång till entreprenad enligt de planer som omfattades av projekt "Nät 92". Oftast är det fråga om "Post-i-butik" med dess variationer, t ex i bibliotek, i livsmedelsaffär, i bensinmack osv.

I några skrifter har jag inarbetat sådana ändringar under respektive ortsavsnitt i förlagorna men ibland har det visat sig vara lämpligare att ange ändringarna samlade i en särskild sammanställning, som denna nedan.

Enligt projekt "Nät 92", som bland annat gick ut på samverkan med olika företag för att säkerställa att mindre orter får behålla någon form av lokal postservice, ersattes postkontoren i Bottna, Hamburgsund och Rabbalshede med entreprenad enligt avtal

i Bottna med Bottna Lanthandel,

i Hamburgsund med BL Shopen och

i Rabbalshede med ICA.

I alla tre fallen blev serviceformen "Post-i-butik".

Erik Lindgren

Posthistoria från Kville härad

Fjällbacka

Förutom att besluta om några postuppsyningsmansplatser bemyndigade regeringen år 1858 poststyrelsen bland annat att inrätta postexpeditioner i Slättäng, Fjällbacka och Höör, varemot det samma år blev avslag på framställningar om postkontor i Grebbestad, Borkhammar och Ösmo. Från kundsynpunkt var postkontor och postexpeditioner likställda, men de sistnämnda hade lägre klass och deras föreståndare tillsattes av poststyrelsen. De kallades från och med 1882 också för postkontor. För enkelhetens skull kallar jag båda slagen för postkontor även för tiden dessförinnan och deras chefer för postmästare även om den formella titeln var postexpeditör.

Regeringens bemyndigande om ett postkontor i Fjällbacka utnyttjades från den 3 juni 1859 då Carl August Zetterberg etablerade sig. Det är kanske ovisst om han gjorde det eller om en vikarie satt på stolen från början. Zetterberg fick en postexpeditörstjänst i Göteborg på grund av poststyrelsens utnämning den 25 oktober 1859 och hans efterträdare i Fjällbacka blev Johan August Lindqvist, utnämnd den 24 november 1859. Denne fick en underlydande poststation genom poststyrelsens beslut att en sådan skulle öppnas den 1 oktober 1861 "vid Hede tingställe i Tanums socken". 30 kolleger till Lindqvist hade tidigare fått sig poststationer underställda. Det var nämligen en relativ nyhet med poststationer; de började inrättas i februari 1861 som en följd av ett regeringsbemyndigande i mars 1860 till poststyrelsen "att å lämplige ställen inrätta ett nytt slag av poststationer, vilka äro ämnade att, såsom speditionskontor för mera avlägsna orter underlätta förbindelsen med närmaste postkontor eller postexpedition".

Det var glest mellan postkontoren. År 1850 fanns det 135 i hela landet och tio år senare, när regeringsbeslutet om poststationer kom, fanns det totalt 175 postkontor, däribland det i Fjällbacka. Hede (senare med namnet Tanumshede) var den enda orten i Bohuslän som fick en poststation så tidigt som 1861. Totalt inrättades 44 poststationer i hela landet under "premiäråret" 1861.

Postmästare Lindqvist fick år 1862 ta itu med ett ganska ovanligt ärende. Han anmälde den 23 januari 1862 att den pistol som blivit över-

lämnad till skjutsentreprenören J G Hellberg för användning under postföringen mellan Fjällbacka och Rabbalshede blivit bortstulen i december vid Rabbalshede gästgivaregård, där den låg kvar i gästgivare B J Holmlins vård. Poststyrelsen beslöt den 30 januari att Hellberg skulle ersätta postverket med halva inköpsvärdet, 7 rdr 50 öre. Enligt Lindqvists brev till poststyrelsen den 17 juli 1862 hade pistolen återfunnits "men så illa förfaren, att rost och orenlighet gör densamma under sitt nuvarande skick alldeles obrukbar". Lindqvist anmodades att skicka pistolen till poststyrelsen.

Postmästare Lindqvist blev den 18 juni 1864 utnämnd till postmästare i Marstrand, där ett postkontor förmodas ha blivit öppnat kort tid efter freden i Brömsebro 1645. Han följdes i Fjällbacka av Frans Edvard Lindqvister. Denne utnämndes till postmästare i Torshälla genom poststyrelsens beslut den 5 oktober 1875. Ett kungligt brev den 12 november 1875 bemyndigade poststyrelsen att byta ut postkontoret i Fjällbacka mot en poststation. Denna förändring genomfördes vid det följande årsskiftet och till dess svarade C Otto Bårström som vikarie för postkontorets skötsel. Denne hade bl a hand om ärenden om vilka som skulle bli poststationsföreståndare. Det fanns två sökande, handlanden och fastighetsägaren Claes Fredrik Carlsson samt fanjunkaren Olof Widgren. Men det fanns också krafter som försökte häva beslutet om att degradera postkontoret till en poststation. Den gruppen leddes av konsul Backelin samt fyra handlande, men deras framställning den 30 november 1875 om ändring av beslutet föranledde inte någon åtgärd av poststyrelsen.

Otto Bårström gav förord åt fanjunkare Widgren, som tog avsked från regementet från 1876 års ingång för att uteslutande kunna ägna sig åt poststationen. Han hade utnämnts den 17 december 1875 och hans årsarvode fastställdes till 360 kr.

Av postdirektör Frans Brobergs rapport den 31 december 1880 om inspektion av poststationer framgår att frimärksförsäljningen i Fjällbacka hade uppgått till 2644 kr under tiden 1 juli 1879 - 30 juni 1880. Det kan synas egendomligt att arvodet till poststationsföreståndaren då hölls så lågt. Det var oförändrat, 360 kr om året, när fru Aurora Mathilda Magdalena Wallborg tog över den i februari 1895 och inte förrän med 1901 års ingång fick hon det höjt till 600 kr.

Karin Maria Johansson efterträdde fru Wallborg den 1 april 1910 och från den 1 maj 1920 finner vi Tekla Linnea Falk som föreståndare.

Båda skötte också telefonstationen. Fröken Falk hade dessutom stor erfarenhet av posttjänst sedan hon tjänstgjort som poststationsföreståndare i Ed och Brålanda och dessutom under vissa perioder ansvarat för postkontoren i Töreboda och Moholm. Hon utnämndes till chef för postexpeditionen i Åmotfors från 1917 års ingång och efter en tids vakans övertog Gerda Rystedt poststationen i Fjällbacka den 1 juni 1927. Hon hade varit föreståndare för poststationen i Ottebol sedan 1920. Hon blev sjuk i augusti 1938 och avled den 7 december, varefter befattningen hölls vakant.

Den 1 mars 1940 stushöjdes poststationen till en postexpedition och Karl Alfred Herlogson antogs till stationsmästare som var den dåvarande titeln för postexpeditioners föreståndare. 1952 blev Ingrid Margareta Johansson chef i Fjällbacka, vars postexpedition fick termen postkontor 1977. Där har sedermera Karin Olsson fått ta över ansvaret för service till närmare 1800 hushåll som har postadress Fjällbacka. Till sin hjälp har hon två postkassörer, tre lantbrevbärare och två brevbärarbiträden. Verksamheten är starkt baserad på sommargäster. Detta gäller också andra verksamhetsområden och enligt en utredning som gjorts av Tanums kommun skulle ett 50-tal affärer mellan Strömstad och Smögen läggas ned, om inte sommargästerna fanns.

Bottna

Bottna
1875-01-01--1879-06-30

Handlanden Christoffer Gerle blev föreståndare för den poststation som inrättades i Bottna när kronobevbäringen upphörde i Bohuslän med 1875 års ingång. Han hade 150 kr i årsarvode. På grund av ohälsa sade han upp sig i november 1877 och efterträddes i mars 1878 av sergeanten Carl Werner Johansson. Poststationen flyttades då från handelsplatsen Gerlesborg till Sandbäck. Som framgår av ett avsnitt senare i detta häfte inrättades i april 1904 en poststation i Gerlesborg.

Nr 8853

P. I

Bottna d. 14 November 1877

Honorable General Poststyrelsen
Stockholm

1877 den 14 November enst. Myrs af up. sk. till P.M. J. G.

af Bottna l. d. för
Kungälvsk. Postlag i anm.

=362.11=

Som min synförmåga blifvit mycket
föruvägad, och läkare förskrifvit at
jag bör afkalla mig så mycket som
möjligt ifrån för ögonen ansträngan
de göromål, an håller jag velmjukt
liger om afsked från min befats
ning som Poststation föreståndare
härstädes. Läkare attes besogas

Bottna Poststation 10 November

1877

Christoffer Gerle

Det blev en kort tid som sergeanten fick svinga datumstämpeln. Organisation av ett nät för lantbrevbäring pågick och i oktober 1878 skickade landskansliet i Göteborg en sammanställning till poststyrelsen över vad man kommit överens om vid samtal med olika företrädare för postverket. Dessa innebar bland annat indragning av poststationen i Bottna och inrättande av lantbrevbäring från Kville till Bottna.

Postförare August Karlsson i Stämman hade svarat för att posten kom två gånger i veckan till Bottna. Han blev nu uppsagd och Anders Kristenson i Håltane anställdes som lantbrevbärare från den 1 juli 1879. En kostnadsminskning på 75 kr per år redovisades i ärendet, av vilket det också framgick att frimärken hade sålts vid Bottna poststation under 1878 för 384 kr. Brev och frimärken stämplade i Bottna är svåröverkomliga och noteras högt i katalogerna.

Valet av väg för lantbrevbäraren vållade mycken diskussion men enligt postdirektör Brobergs inspektionsrapport i december 1880 hade man lyckats åstadkomma en praktisk lösning. Ändå var långt ifrån alla nöjda. Ett ihärdigt försök gjordes år 1886 att få poststationen återinrättad men det strandade bl a på avstyrkan av postmästare Gustaf Emil Rundberg i Kvistrum.

Kville

Kville
1875-01-01--1970-05-30

Inom Norrvikens fögderi i Bohuslän inrättades med 1875 års ingång fem nya poststationer, när postverket tog över ansvaret för kronobrevbäringen. Det var Näsinga, Skee, Lur, Bottna och Kville, namn som filatelister söker återfinna i datumstämplar på frimärken och brev.

I Kville blev kronolänsmannen O Johansson föreståndare med 200 kr i årsarvode, ett belopp som han redan följande år fick höjt till 300. I sin ansökan om högre lön åberopade han fyra skäl, däribland "att posten ankommer hit nattetid, då Fjällbacka-väskan, varuti Kville- och Bottna-påsarna äro inslutna, skall öppnas och expedieras till Fjällbacka, vilket, synnerligast om vintern, då posten ankommer tre gånger i veckan, är både ansträngande och obehagligt". I väskan som postföraren bar mellan Fjällbacka och Kvistrum fanns bl a två mindre väskor med post till Kville och Bottna.

Från augusti 1879 utgick lantbrevbärare Anders Kristensson från Kville. Det var han som ersatte den då indragna poststationen i Bottna. Postinspektör Frans Broberg i Göteborg hävdade i sin inspektionsrapport till poststyrelsen den 30 november 1880 att denna lantbrevbäring var "en av de få av mig besökta, med vilka allmänheten är belåten".

I oktober 1891 blev Helena Maria Uddgren föreståndare för poststationen i Kville och nu följde några tämligen täta skiften med Ingeborg Gustava Uddgren som föreståndare 1896-1901, Karolina Matilda Uddgren 1901-1903 och Ebba Johansson 1903-1904, senare gift med kantorn och folkskolläraren John Björklund. Poststationen låg under den perioden i prästgården.

Med folkskolläraren John Olof Björklund som föreståndare från och med den 14 december 1904 inträdde en stabil period. Han fick ta hand om poststationen i kyrkskolan, sedan prästgården brunnit. Den flyttades följande år till en av Björklund inköpt fastighet. Efter hans död i januari 1928 blev hans änka Ebba föreståndare, följd 1940 av dottern Margareta Kvilén. Albert Kvilén tog över poststationen 1957 och fick i samband med sin pensionering uppleva att poststationen drogs in den 30 maj 1970. Ersättningen blev då en lantbrevbärare från Fjällbacka. Det fanns företrädare för samhället som ansåg att lantbrevbäringen borde anknytas till Hamburgsund i stället. På postmuseum finns med negativnummer 20 179 och 20 208 bilder av posthuset i Kville.

Rabbalshede

Rabbalshede
1885-01-01--

Fyra nya poststationer öppnades utmed postföringslinjen mellan Uddevalla och Svinesund, när postverket tog över ansvaret för kronobrevbäringen i Bohuslän med 1875 års ingång. Det var Östeby, Svarteborg, Lur och Skee som fick den förmånen. Däremot blev Rabbalshede vid samma linje utan poststation.

Man kan tycka att det skulle ha legat nära till hands att öppna en poststation i Rabbalshede, som redan var utväxlingsplats för postföraren till postkontoret i Fjällbacka, inrättat redan 1859 som framgår av ett tidigare avsnitt av detta häfte. Dessutom tillkom på vägen dit poststationen i Kville med 1875 års ingång.

Men samtalen mellan poststyrelsen och landskansliet i Göteborg inför 1875 års stora omorganisation gick inte precis Rabbalshedes ärenden. Man litade på att gästgivaren F C Busch skulle ge tillräcklig postservice. Med honom fanns det för övrigt ett avtal om postvård. Han skulle ta emot posten som kom med budet från Fjällbacka och lämna den vidare till postföraren från Svinesund så att den sändes vidare till Uddevalla postkontor. I omvänd riktning gjorde han på motsvarande sätt.

Detta system kom också att gälla för hans efterträdare, gästgivaren August Kjelldahl, år 1878. För detta betalade postverket en ersättning på 40 kr om året. Det tyckte han var för litet och vägrade att skriva under avtalet. Men anordningen fortsatte utan avtal.

Postdirektör Frans Broberg i Göteborg lyckades spåra upp en man som var beredd att åta sig uppgiften för de erbjudna 40 kronorna. Genom förmedling av kronolänsman O Johansson, som också var föreståndare för poststationen i Kville sedan dess tillkomst 1875, träffades ett avtal med häradstjänaren Joh. Benjaminsson om att svara för postvården i Rabbalshede från och med november 1882.

Men den anordningen behövdes inte så värst länge till. Behovet av en poststation i Rabbalshede gjorde sig mera kännbart nu när gästgivaren inte längre ville tillhandagå med brevmottagning och andra postgöromål som befolkningen hade blivit bortskämd med. En framställning ledde till att en poststation inrättades i gästgivaregården den 1 januari 1885. Naturligtvis blev August Kjelldahl föreståndare, när han nu kunde få en - som han tyckte - rimlig ersättning. Den blev hela 400 kr om året, en ovanligt hög summa för den tidens poststationsföreståndare. Den höjdes för övrigt till 520 kr med 1897 års ingång och till 600 kr från januari 1903.

Av den sistnämnda höjningen fick Kjelldahl dock inte glädje så värst lång tid. Nu var nämligen järnvägen mellan Uddevalla och Strömstad under byggnad och poststationen flyttades den 16 december 1903 från gästgivaregården till järnvägsstationen i Rabbalshede. Det innebar att den kom att ligga tre kilometer längre från poststationen i Kville än tidigare. Detta medförde bland annat att lantbrevbäraren Johan Adolf Larsson i Söbbskind, som gick mellan Rabbalshede och Åbrott, inte längre ansåg sig kunna fullgöra sin uppgift. Kontraktet överläts i stället på hemmansägaren Martin Adriansson från Backa i Kville församling.

(Denna spalt läses nedifrån och uppåt.)

	An- komst, kl.	Af- gång, kl.			An- komst, kl.	Af- gång, kl.	
Uddevalla—Svinesund.							
(Vintern.)							
(Från den 15 mars 1877.)							
T. F. S.	—	2,0	e. m.	Uddevalla postkontor	M. Th. L.	11,45	— e. m.
T. F. S.	3,0	3,0	e. m.	Herrestad	M. Th. L.	10,45	10,45 e. m.
T. F. S.	5,15	—	e. m.	Qvistrums postexpedition ...	M. Th. L.	—	8,30 e. m.
T. F. S.	—	8,30	e. m.		M. Th. L.	5,30	— e. m.
T. F. S.	9,45	10,0	e. m.	Östeby poststation	M. Th. L.	4,0	4,15 e. m.
T. F. S.	10,45	10,45	e. m.	Svarteborgs gästgivaregård	M. Th. L.	3,15	3,15 e. m.
T. F. S.	11,15	11,30	e. m.	Svarteborgs poststation	M. Th. L.	2,30	2,45 e. m.
O. L. M.	12,30	12,30	f. m.	Rabbalshede gästgivaregård	M. Th. L.	1,30	1,30 e. m.
O. L. M.	2,30	3,15	f. m.	Tanums poststation	M. Th. L.	10,45	11,30 f. m.
O. L. M.	5,0	5,15	f. m.	Lurs poststation	M. Th. L.	8,45	9,0 f. m.
O. L. M.	6,30	6,30	f. m.	Viks gästgivaregård	M. Th. L.	7,30	7,30 f. m.
O. L. M.	7,30	7,45	f. m.	Skee poststation	M. Th. L.	6,15	6,30 f. m.
O. L. M.	9,0	—	f. m.	Strömstads postexpedition ...	M. Th. L.	3,0	5,0 f. m.
O. L. M.	—	2,0	e. m.		M. Th. L.	12,30	12,30 f. m.
O. L. M.	4,30	4,30	e. m.	Hogdals gästgivaregård	S. O. F.	—	11,0 e. m.
O. L. M.	6,0	—	e. m.	Svinesund (i Norge)			

Sommarn, då postbefordring mellan Qvistrum och Svinesund sker endast två gånger i veckan, äro turerna från Qvistrum Sönd. och från Svinesund Fred. inställda.

Denna tidtabell gällde för postföringen mellan Uddevalla och Svinesund länge innan en poststation öppnades i Rabbalshede gästgivaregård. I tidtabellen anges orter utan egna poststationer med petit-stil.

I Rabbalshede järnvägsstation fick stinsen C J T Rudenberg ansvaret för posten med 360 kr i årsersättning för denna del av sitt arbete. Efter hans död ansvarade följande järnvägsmän för posten i Rabbalshede: G F Ahlberg (1910-1911), Petrus J:son Rhodiner (1911-1914), Gustaf Julius Sjöström (1915-1916) och Hjalmar Leonard Svensson (1917-1920). Post och järnväg skildes åt den 1 juli 1920 (diarienummer I b 787/1920) och på omkring 200 meters avstånd från järnvägsstationen etablerade sig fru Syster Bertha Svensson som poststationsföreståndare. Hon bosatte sig i oktober 1923 i Ottebol och Alma Nicolina Johansson tog över, från 1924 års ingång som ordinarie föreståndare. Den 1 juni 1956 blev Gulli Valborg Irene Karlsson föreståndare.

I 1970-talets fortlöpande omorganisation blev det ett postställe i Rabbalshede, från 1986 med termen postkontor, och den 7 januari 1991 tog Sparbanken över postservicen på entreprenad. Detta gjordes innan man börjat arrangera entreprenader i större skala, något som "spikades" i ett senare omorganisationsbeslut, kallat "Nät 92". Sonja Lantz på Sparbanken fick lära sig sköta postärenden och fann att det gick fint att kombinera. Den lantbrevbärare som tidigare utgått från Rabbalshede fick nu Tanumshede som utgångspunkt. Hans tur inkluderar ett besök i Rabbalshede för bl a sortering av boxposten. Postmästaren i Tanumshede Anita Hellström blev kontaktman åt Sparbanken för att hjälpa till om det skulle uppstå svårigheter.

Hamburgsund

Hamburgsund
1891-04-01--

Vid kommunalstämman den 31 oktober 1890 i Kville sockenstuga läste man upp en skrivelse från Alfred Paulsson i Hamburgsund med frågan om en poststation ansågs behövlig i Hamburgsund. Sedan stämman uttala ett en sådan var "både nödvändig och önskvärd", gjordes en framställning till poststyrelsen.

Poststyrelsen kontaktade landskansliet som efter förfrågan fick följande besked från kronofogden Sven Ijunggren i Norrvikens fögderi:

"Lägenheten Hamburgsund jämte omkringliggande ort har till följd av sitt gynnsamma läge under de senare åren gjort stora framsteg, vad fiskerinäringen och därmed sammanhängande affärsrörelse angår. Då därtill kommer, att de närmast platsen belägna hemmanen räkna en befolkning av 1079 personer, som skulle vinna snabbare förbindelse genom den föreslagna poststationen, ser jag mig hava all anledning att tillstyrka bifall till framställningen".

Ärendet låg bra till från början. Efter skriftväxling mellan poststyrelsen och postmästare Rundberg i Kvistrum angående bl a postföringstider beslöt poststyrelsen att en poststation skulle inrättas i Hamburgsund den 1 april 1891. Till föreståndare antogs salteriidkaren Alfred Paulsson med 150 kr i årsarvode. Posten befordrades med gångbud på den 8 km långa vägen från Kville poststation.

Till en början var det Alfred Paulssons dräng som gick med postväskan, men för uppgiftens utförande ansvarade Paulsson själv genom sitt kontrakt. Kronofogden hade föreslagit att Abela Johansdotter skulle bli postförare och i sitt brev framhållit att hon "i tolv år gått med lösväskan mellan Kville och det i närheten av Hamburgsund belägna hemmanet Udden och därunder gjort sig känd för pålitlighet och ordning". Detta vitsord hjälpte inte, för enligt bestämmelserna skulle postföring på den tiden fullgöras av "mansperson".

Postgången till Hamburgsund ändrades flera gånger efter hand som tiden gick. År 1894 tog handlanden Carl Johan Carlsson över poststationen, som utvecklades gynnsamt i takt med samhällets vidare framväxt. Carl Johan Carlsson, också känd som "Carlsson på Udden", fick även ta över ansvaret för telegrafan. Med hjälp av sin hustru Maria arbetade han som poststationsföreståndare till sin död den 27 juli 1935, Johanna Amalia Johansson anställdes som poststationsföreståndare den 1 december 1935. Hon hade varit föreståndare för poststationen i Nol 1914-1928 och i Hunnebostrand 1928-1935. Hon flyttade poststationen till sin mor Bernhardina Hansson. I trädgården där byggde hon så småningom ett hus för posten. Johanna, eller Hanna som hon kallades, avgick med s k ålderdomsunderstöd den 1 september 1947, då efterträdd av Ingrid Margareta Johansson, som fem år senare blev föreståndare för postexpeditionen i Tanumshede och så småningom postmästare i Fjällbacka. Ingrid hyrde lokal till posten hos Hjalmar Olsson Blank i ett hus mitt emot lekskolan. Efter en vakans, uppehållen av Gunnel Finnsbo, blev Karl Gustaf Erling Skog föreståndare under ett halvår, innan han flyttade till Borås och den 1 augusti 1953 fick John Oskar Nyren ta över efter sex år som föreståndare för poststationen i Trossnäs. Posten flyttades ett par år efter hans tillträde till ett hus vid gamla färjeläget. Näste man blev Anders Birger Allan Björklund den 1 december 1957. Han hade varit lantbrevbärare i Larv och poststationsföreståndare i Tossene. Den goda utvecklingen av posttrafiken gjorde att han fick uppleva poststationens statushöjning till postexpedition den 1 oktober 1962 och flyttning till post- och bankhuset den 1 maj 1969. Efter Allan Björklunds pensionering 1980 uppehölls tjänsten som postmästare (det hette så sedan 1977) på vakans, innan Alva Carlson utnämndes med 1981 års ingång. Hon fick överta ansvaret för service till omkring 300 hushåll.

Till postkontorets 100-års jubileum skrev Alva förtjänstfullt dess historia i ett illustrerat häfte, där hon också gav intressant personhistoria om postförare och lantbrevbärare. För dagen fanns ett selskiftespostkontor, där hon i tidsenlig klädsel betjänade kunderna. Jubileet blev mycket uppmärksammat och avslutades efter postens stängning med en fest i brandstationen. Alva svarade för hela kalaset och uppmanade gästerna att sätta in en lämplig summa på Cancerfondens postgiro.

Alva Carlsson.

Gerlesborg

Gerlesborg
1904-04-01--1965-02-27

Bottna och Svenneby socknars invånare glädde sig över den poststation som inrättades med namnet Bottna den 1 januari 1875. Men glädjen varade knappt fem år, för med juli månads ingång 1879 drogs poststationen in. Ersättningen blev lantbrevbäring från Kville.

Lantbrevbäraren kom till Bottna två gånger i veckan, men hans befogenheter var begränsade. De som ville ha ärenden uträttade måste passa honom på hans färd längs huvudvägen eller besöka poststationen i Kville. I syfte att få bättre postförhållanden begärde några sockenbor med handlandena Gotthard och Axel Gerle i spetsen genom ett brev till poststyrelsen den 23 januari 1886 att en poststation skulle inrättas i Gerlesborg. Bland petitionärerna fanns komminister N Jörilin som återtog sin underskrift i ett separat brev till poststyrelsen den 1 maj 1886, eftersom han vid närmare eftertanke funnit "att denna förändring skulle lända Svenneby och Bottna socknar mera till skada än gagn".

Poststyrelsen fick också ett brev från andra sockenbor som ville bibehålla lantbrevbäringen och därför bad att något avseende inte skulle fästas vid Gerles m fl ansökan. I det brevet uppgavs Gerlesborg ligga i ett avskilt hörn av Bottna socken och många sockenbor skulle därför få längre väg till en poststation där än vad de redan hade till poststationerna i Kville eller Bärfendal. Den enda förändring som de nya petitionärerna önskade sig var att lantbrevbäringen ökades från två till tre turer i veckan och att lantbrevbäraren fick bättre avlöning.

Postmästare Gustaf Emil Rundberg i Kvistrum, som fick poststyrelsens uppdrag att utreda frågan, konstaterade att den ursprungligen öppnade poststationen i Bottna socken hade legat i Gerlesborg men visat sig ha "högst obetydlig korrespondens, varav större delen utgjordes av Gerles". Postmästare Rundberg fann inte anledning att tillstyrka framställningen och uppgav sig "flera gånger hört vederbörande allmänhets uttryck av belåtenhet med lantbrevbäringen å linjen Kville-Bottna-Kville". Kronolänsmannen hade visserligen tillstyrkt Gerles ansökan, men det menade Rundberg bero på att länsmanen bodde mitt emellan Tossene poststation och Gerlesborg och kunde dra nytta av den önskade poststationen.

Poststyrelsen biföll inte ansökan om att inrätta en poststation i Gerlesborg, men lantbrevbäringen utökades till tre turer i veckan. I längden nöjde man sig ändå inte och efter 17 år låg nästa försök på postmyndigheternas bord i form av långa brev.

Det första av dem var undertecknat den 22 september 1903 av komminister N Jörilin och handlandena A O Johansson samt åtskilliga andra personer i Svenneby och Bottna. De sände med en ansökan från fröken Märta Gerle om att mot 150 kr i årsarvode bli föreståndare för den önskade poststationen.

Området lydde nu under postkontoret i Strömstad, där postmästare Axel Bengzon tillstyrkte ansökan. Det gjorde också postinspektionen när den vidareände handlingarna till poststyrelsen. Men under handläggningen på högsta ort tillstötte komplikationer. Med ett mycket stort antal underskrifter kom ännu ett brev till poststyrelsen. Däri framhölls "att Gerlesborg är den mest tänkbart olämpliga plats för en poststation för Bottna och Svenneby, enär det är beläget alldeles i yttersta kanten av det för den begärda stationen avsedda området".

Ytterligare två skrivelser skickades till Stockholm, enligt vilka man i första hand ville värna om den dåvarande lantbrevbäringslinjen. En neutral sentida iakttagare kan inte undslippa tanken att handlandena Gerles intressen tillgodosågs i högre grad än det sammantagna behovet hos alla dem som protesterade mot en poststation i Gerlesborg. Protest inlades samtidigt mot en annan framställning, nämligen om en poststation i Övertun. Den protesten gick hem, som man säger, för någon poststation kom inte till stånd i Övertun.

Men poststyrelsen biföll begäran om en poststation i Gerlesborg. Den inrättades med det namnet den 1 april 1904. Postinspektionen hade föreslagit namnet Bottna. En marginalanteckning i postdirektionens brev visar att poststyrelsen med eftertryck stannade för Gerlesborg. Märta Gerle antogs till föreståndare. Hennes årsarvode på 150 kr höjdes år 1907 till 240 kr. Agnes Constantia Gerle tog över den 1 februari 1910, följd den 1 oktober 1913 av klockaren Peter Brogren. Han var då 50 år och fortsatte med sin postgärning till och med mars 1935. Därefter tog förre stenhuggeriförmannen Axel Werner Skog över. Efter hans pensionering med 1964 års utgång hölls befattningen vakant tills poststationen kunde dras in den 1 mars 1965.

			Qville—Gerlesborg—Qville. (Från den 1 april 1904.)	
M. O. F. L.	—	11,15	2,6	Qville poststation (kyrkoherdeboställe) ...
				Vrens lantbruksskola
M. O. F. L.	12,55	1,10		Ylleno
				Bottna, Östergård (handelsboden)
M. O. F. L.	1,40	2,25		Bottna (mejeriet)
			Gerlesborgs poststation	
			Hogslätts komministersboställe	
			Sandbäck	
			Övertun	
M. O. F. L.	4,45	—	Qville poststation (kyrkoherdeboställe) ...	
			Postföringen å linjen ombesörjes af åkande lantbrevbärare.	

Denna tidtabell för lantbrevbäringsringlinjen tillämpades när poststationen i Gerlesborg inrättades.

Heestrand

Heestrand
1938-10-01--1966-11-30

Svenneby var en av de socknar som ansåg sig missgynnade år 1875 när ansvaret för kronobrevbäringen i Bohuslän övertogs av postverket. Riksdagsbehandlingen av det omfattande ärendet hade talat om "en poststation i var socken", men med tillägget "där så behövdes". Socken skulle emellertid få förmånen av lantbrevbäring, när sådan inrättades några år senare. Under kommunalstämman med Svenneby socken i skolhuset vid Övertun fredagen den 26 april 1878 behandlades ett brev från kronofogden om organisation av lantbrevbäring. Stämman skulle utse ett kommunombud som förmedlande länk mellan lantbrevbäraren och de sockenbor som inte kunde nå denne under turen. Handlanden Olof Andersson i Slottet vid Kärraby utsågs som sådant.

*Som Svenneby kommun lmnat mig
förtroendet att vara dess ombud enligt
§ 12 m. 5 af instruktionen för lantbrevbärare
förklarar jag mig härmed beredvillig
att tillvidare kommunen härutinnan
tillhandaga skolhuset vid Övertun
den 26 april 1878*

*Olof Andersson
Egenhändigt*

Sent omsider skulle en poststation ändå inrättas i Svenneby socken, nämligen i Heestrand den 1 oktober 1938. I Häradshammars socken i

Östergötland fanns för övrigt en poststation med namnet Svenneby under tiden 1 maj 1915 - 31 oktober 1960 och för den bohuslänska poststationen skulle sockennamnet sålunda inte ha kunnat komma i fråga med mindre än att den östgötska poststationen bytte namn.

Innan poststationen kom till i Heestrand behandlades upprepade framställningar vilka avsåg poststationer på olika platser inom socknen, Gunneröd, Övertun och Slottet, där socknens lantbrevbärarekontakt först kom till.

När ansökan om en poststation i Gerlesborg förelåg 1904 försökte Svenneby socken att få en poststation i Övertun. Kommunalstämman den 13 februari 1904 utsåg sin ordförande C A Niklasson att göra framställning till poststyrelsen i frågan. Vid remissbehandlingen ansåg kronofogde Sven Ljunggren en poststation så nära Gerlesborg överflödigt och postmästare Axel Bengzon i Strömstad menade att ortens postala behov redan var tillgodosett. Han motiverade denna uppfattning med "att lantbrevbäraren å linjen Kville-Bottna-Kville passerar förbi Övertun, där dessutom finnes uppsatt en av Postverkets brevlådor". Vid föredragning den 4 mars 1904 fann poststyrelsen frågan om att inrätta en poststation i Övertun "ej kunna till avseende föranleda".

Framställningen från Svenneby kommunalstämma kan misstänkas vara influerad av det sammanträde som en månad tidigare, den 13 januari 1904, hölls på Slottet under H A Hanssons ordförandeskap. Han fick i uppdrag av den "därvarande ordsbefolkningen" att föra frågan om förbättrad postgång vidare till poststyrelsen. Under remissbehandlingen av detta ärende framhöll poststationsföreståndare C J Carlsson i Hamburgsund att den mest betydande platsen i det berörda området var Heestrand. I yttrandet får anses underförstått att en poststation borde ifrågasättas där före en eventuell poststation i Slottet.

Samtidigt förelåg en framställning om brevbäring från Hamburgsund till Heestrand och Slottet. Handlanden C A Johnson i Heestrand erbjöd sig att utan ersättning "emottaga och utlämna till adressaterna" den post som brevbäraren inte skulle kunna lämna direkt till dem.

Postinspektören i Göteborg avstyrkte framställningen om en poststation i Slottet men föreslog att berörd befolkning skulle betjänas med lantbrevbäring från Hamburgsund till Heestrand över Rörvik, Hamn, Slottet, Tegelstrand, Grönlid, Tångarne och Rådalen. Detta förslag följde poststyrelsen som beslöt att lantbrevbäringen skulle fullgöras tre gånger i veckan. Ett kontrakt upprättades med skomakaren Olof

Hedlund från Kärraby, som fick en krona för varje fullgjord tur, fram och åter.

En annan lämplig plats för en poststation i Svenneby socken ansåg handlanden A O Johansson i Gunneröd att hans handelsbod skulle vara. Den 15 november 1906 begärde han i ett brev till poststyrelsen att få en poststation där. Han mötte emellertid ett kompakt motstånd redan under remissbehandlingen, inte bara från poststationsföreståndaren i Kville och postmästaren i Strömstad utan även från ett stort antal sockenbor som anade risken att poststationen i Gerlesborg skulle dras in vid eventuellt bifall till Johanssons framställning.

Svenneby socken skulle ändå så småningom få en poststation. Det började med en "stationär lantbrevbärare" år 1931, en beteckning som snart nog byttes ut mot ordet postombud. En framställning gjordes den 16 februari 1838 av Nils Molin och sju andra personer i samhället om att få postombudet utbytt mot en poststation. Detta tillstyrkte postmästaren i Munkedal och postdirektören i Göteborg. Efter poststyrelsens beslut öppnades poststationen med namnet Heestrand den 1 oktober 1938. Ellen Linnea Pettersson blev föreståndare. När hon gick i pension den 1 november 1966 hölls befattningen vakant tills poststationen kunde avvecklas en månad senare genom att lantbrevbäringen effektiviserats.